

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 4. De propositionibus præcticis, legem naturalem constituentibus,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78322](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78322)

lem: quod scilicet præcipiat, vel prohibeat aliquid, imponendo, aut saltem taxando poenam transgressi. Atque hæc de lege in genere ad nostrum institutum sufficere. Jam ad dicendum de lege naturali aggrediendum est.

TRACTATUS II.

De Lege naturali.

PROOEMIUM.

Lex naturalis generaliter dicitur de inclinatione naturali, seu impulsu indito à Deo cuique creatura; quo in suum finem fertur, id agendo ad quod condita est: ut ignis ad calefaciendum, astra ad lucendum, & sic de aliis. De qua lege intelligendum est quod dicitur Proverb. 8. Legem ponebat aquis ne transirent fines suos. Specialiter verò dicitur de dictamine seu iudicio nostræ rationis, quo per lumen nobis ab æterna lege impressum, aliqua esse bona & naturæ nostræ contentanea certiò cognoscimus, statimque ea agi debere: aut cognoscimus esse mala, seu naturæ nostræ dissidentanea, minime congrua, statimque debere vitari. Quod iudicium, quantum est à Deo, qui indidit nobis naturam, secundum quam ita iudicamus; rationem habet legis, seu regulæ recte vivendi, nobis à Deo ipso impostæ. Est enim tanquam exhibitio instrumenti publici, quo lex Principis continetur scripta. Nā lumen illud, ex quo tale iudicium provenit, est inscriptio quædam legis æternæ in animabus, nostris lux illud quod dicentibus. Quis offendit nobis bona,] David in Psal. 4. responder, Signatum est super nos lumen vultus tui Domine:] & illud Apostoli ad Roman. 2. Gentes quæ legem non habent, supple scriptam in tabulis aut membranis, naturaliter quæ legis sunt faciunt, &c. Qui offendent opus legis scriptum in cordibus suis.] Sicut igitur manifestatio decreti Principis per instrumentum publicum; legis nomine censetur: ita etiam censeri debet memoratum dictamen, tanquam manifestatio legis æternæ, ac divini decreti, quæ fiat per naturale lumen. Atque de lege naturali posteriore hac acceptione tanquam de recte vivendi regula, à qua discordando actus humani peccati rationem contrahunt, dicendum nobis est consequenter: exponendo primum quænam sint rationis de rebus agendis, vel fugiendis dictamina, seu propositiones practicæ naturali lumine perspicuæ, constituentes legem ipsam naturalem. Secundo verò loco consideranda est synderesis, quæ est lumen illud quod antea diximus esse legis æternæ inscriptionem: & tertio loco spectanda est conscientia, tanquam applicatio quædam earundem generalium propositionum ad actus humanos in particulari: vtilis tanquam propriis regulis, conformentur; oportet enim regulam applicatam esse illis, quæ cum ipsa conformari debent, ut illi non conformentur, nec congruant, peccata iudicentur esse.

CAPUT IV.

De propositionibus practicæ legem naturalem constituentibus.

SUMMARIUM.

- 31 Lex naturalis quæ vna est in synderesi, complectitur multitudinem propositionum, quæ omnes comprehenduntur vna communi summa.
- 32 Triplex hominis inclinatio, ex qua pendet primaria varietas illarum.
- 33 Propositionum legem naturalem constituentium tres ordines.
- 34 Earundem tres gradus & quæ in primo ponantur.
- 35 Quæ ad secundum spectent.
- 36 Præcepta decalogi sunt de talium propositionum numero.
- 37 Sunt etiam quædam ex istis præceptis deductæ.
- 38 Notanda peculiariter circa 9. & 10. præceptum.
- 39 Quæ propositiones constituent ius gentium, & quæ humanum, quæque ex eis ad ius naturale spectare censeri possint.
- 40 Ius gentium collatio cum naturali & humano.

Propositiones practicæ naturali rationis lumine perspicuæ, & evidentes, ex quibus lex naturalis iuxta antedicta constituitur, varias esse manifestum est experientia; ita ut lex

ipsa naturalis cum sit vna in synderesi à qua promanat, multiplex sit in suis præscriptis; quorum in multitudo ex D. Tho. 1. 2. q. 4. art. 2. reducitur ad vnam propositionem generallissimam; quæ est, Bonum, seu quod conveniens est inclinationi naturæ humanæ, faciendum esse: malum verò; seu quod est eidem inclinationi contrarium, non esse faciendum: perinde ac sub generali ratione boni ab intellectu dictati comprehenditur quidquid voluntas ipsa amplectitur; & sub ratione mali, quidquid eadem repudiat.

Propositionum legem naturalem constituentium tres ordines.

SECTIO I.

Prædictæ verò propositiones sub eadem generali proxime distinguuntur in tres ordines, iuxta triplicem naturæ humanæ inclinationem; qua in iudicando intellectus practicus naturaliter determinatur. Cum enim hominis sicut & cæterarum rerum inclinatio naturalis, sit in media à Deo, vnamquamque rem ad debitum finem dirigente, ipsa non potest non esse secundum legem æternam; ita ut id quod intellectus practicus per naturale suum lumen congruenter tali inclinationi cognoverit, iudicaveritque agendum, vel non agendum, id legis naturalis rationem habere existimandum sit: nisi iudicium vitietur ex accidente: nempe ex prava aliqua consuetudine, vel ex aliquo errore circa aliquid eius generis, aut etiam ex pertinacia, vel alio affectu ex cæcitate intellectum ipsum, ac impediendo quominus terminipositionum legis naturæ perpendantur prout oportet. Quæ a Jmo cum eorum sapores habendi sunt tales, quales esse iudicant, non quidem in quorum gustatus pravo humore vitiantur, sed qui illam integram habent: sic et propositiones celandæ sunt legis naturæ esse, quibus assentiuntur homines bene dispositi, nec aliquo prædictorum accidentium præpediti incommodo.

Quæ igitur homini secundum suam naturam inest i. inclinatio, in qua communicat cum omnibus substantiis, nempe ad conservandum suum esse; deinde inclinatio in qua communicat cum cæteris animalibus, nempe ad conservandam suam speciem per propagationem: & postremo inclinatio ipsi propria, ut homo est, nempe ad bonum rationis, id est, ad habendum se rationabiliter: siue, ut D. ipse Thomas in sequent. art. 3. exponendum indicat, ad vivendum ex virtute. Quæ inquam hæc ita sunt: vnus ordo propositionum practicarum legem naturalem constituentium ponitur, earum quæ sunt regulæ agendorum, vel fugiendorum in ordine ad vitæ propriæ conservationem: alter earum quæ in ordine ad humani generis propagationem; tertius earum quæ in ordine ad habitudinem hominis rationabilem, & decentem: seu ad hoc ut rationabiliter, decenterque habeat se ad se, & ad alios.

Varij gradus prædictorum ordinum.

SECTIO II.

In quorum potro ordinum vnoquoque distinguuntur gradus duces, per quos propositiones ipsæ practicæ à generalissimam antememorata descendunt. Primus ad eas pertinet, quæ cognita vocem significatione statim intelliguntur, & approbantur; quod sit vel ob necessariam connexionem attributi cum subiecto, evidentem ex se aut ex circumstantiis aut ob experientiam manifestam, quæ perinde ac ignem calidum esse, eas nobis certiò persuademus: vel ob inclinationem voluntatis naturaliter determinatæ ad ea, quæ talibus propositionibus significantur: & ideo determinantis intellectum ad ipsas approbandas. In exemplum istiusmodi gradus dari potest ex primo ordine hæc propositio. Amplectenda sunt de se necessaria ad conservationem vitæ propriæ & avertenda contraria. Ex secundo verò, hæc. Qui non habent impedimentum legitimum, prohibendi non sunt in matrimonium contrahere si velint. Ex tertio demum homini vivendum est ex virtute.

Secundus gradus ad eas pertinet quæ ex præcedentibus consideratis absolute, seu absque circumstantiis, colliguntur necessitati & evidenter: sicut ex ea, quæ ex primo ordine proposita est in exemplum, colligitur malum esse corpori denegare omnem cibi, & somni refectionem. Et ex ea quæ se-

cundo ordine: licitam de se esse maris, & foeminae coniunctionem. Illicitum esse contemnere liberorum educationem. Et demum ex ea quae ex tertio ordine, Deum esse amandum super omnia, & proximos sicut nos ipsos, eiusque non esse faciendum quod nobis fieri nolumus. Nam ratio cognito quod Dei nomine significetur bonum omnium eminentissimum à quo cetera omnia pendent, & tanquam à fonte vberissimo derivantur: ac nomine proximi id, quod est nobiscum eiusdem omnino sortis & naturae, statim quisque iudicet, quod homo ad habendum se rationabiliter ad Deum, & ad proximum, debeat illum super omnia, & hunc sicut seipsum amare. Colligitur quoque ex eadem propositione haec alia. Pars animae inferior, hoc est, phantasia, & appetitus sentiens in bonis moribus, non praesse, sed subesse debet parti superiori, id est, rationi & volūati. Namque homo cognito quod pars inferior animae ea dicatur, quia cum bestiis communicat: & superior, quia eisdem antecellit, & dominatur; dictam propositionem sibi statim persuadet tanquam proponentem quippiam, quod necessarium est ad se rationabiliter habendum ad seipsum.

36. Ex qua porro, & ex praecedente absolute quoque consideratis, ea colligitur quae Decalogum constituunt (excepta ea quae praecipiebatur sanctificatio Sabbathi, quae tantum suis iuris positiui) nempe non esse alteri quam Deo supremum laetitia cultum deferendum; quod primo praecipitur: neque esse peccandum, quod secundo cauetur: colligitur ex eo, quod Deus sit super omnia amandus. Tali amori aperte repugnat contumelia, quam euidens est ipsi Deo inferri, deferendo alteri praedicatum cultum, aut peccando: seu, quod idem est, Deum ipsum proponendo in falsum testem. Praeterea honorandos esse parentes: Non esse occidendum: Non adulterandum: Non furandum: Non dicendum falsum testimonium contra proximum, quae sunt alia Decalogi praecipita: aperte colligitur ex eo, quod non debeat quisquam id alteri facere, quod sibi factum nolit. Ac demum non esse eundem esse concupiscentias carnis, vel diuitiarum, ut duobus vltimis praecipis cauetur, sequitur ex eo, quod malum sit, in moribus partem animae superiorem inferiori subicere. Nam ire post concupiscentias, idem est ac voluntatem quasi ab appetitu sentiente captiuam, consentire in affectum ipsius inordinatum, iuxta illud quod habitum est in praeced. lib. II. sub initium ca. quinti.

37. Amplius ex ipsis Decalogi praecipitis propositiones aliae deducuntur: ut ex primo de cultu vnus Dei: damnabilem esse omnem idololatriam & superstitionem. Ex secundo, de non peccando: non esse blasphemandum: ex quarto, de honorandis parentibus, senes, magistros, reliquosque superiores honorandos esse. Ex quinto, de non occidendo, illicitam esse omnem corpoream proximi lesionem: & internum odium. Ex sexto, de non adulterando, illicitum esse omne genus luxuriae. Ex septimo, de non furando, illicitam esse omnem fraudem in venditione, commutatione, & ceteris pactis. Ex octavo, de non dicendo falsum testimonium: illicitum esse temerarium iudicium, detractionem & omne mendacium.

38. Circa ea autem, quae ad nonum, & decimum praecipitum attinent, tria occurrunt breuiter notanda. Primum est, quia requiritur aliqua subtilitas ingenij ad comprehendendam partem superioris & inferioris distinctionem antememoratam, posse ignorantiam illorum esse inuincibilem in homine rudi, qui id nec per se nouisse potuit, nec ab alio audire; quod tamen vix contingit vbi vel minimum viget Christiana disciplina. Alterum est, concupiscentiam qua homo appetitu sentiente fertur in cibum & potum aut rem veneream: ante originale peccatum quidem, per iustitiam originalem tenuisse limites legis naturae: ita ut in homine ipso non procederet ulterius, quam naturalis inclinatio ad propriam, aut ad speciei conseruationem exigeret. Post peccatum verò (per quod homo comparatus est iumentis insipientibus, & similis factus est illis, ex Psalm. 48.) rupto iustitiae originalis fræno, saepe egreditur eos limites, voluntatemque sollicitat ad ampliore, & frequentiore usum cibi, & potus, aut rei venereae, quam necessitatem vitae conseruandae, vel speciei propagandae exigere lex naturae dicitur. Vnde est illa inordinata concupiscentia, cui voluntatis consensum adhiberi prohibe-

tur nono praecipito. Tertium est, ex superbia primi parentis, quae concupiuit esse sicut Deus, relicta esse in hominum cordibus elationem, quae ad dominium rerum, quae sensibus percipit propensus est: indeque nascitur illa earum inordinata concupiscentia, cui consentire decimum praecipitum prohibet.

Tertius gradus, est earum propositionum quae sumptae quidem secundum se, & absolute, nobis sunt obscurae: sed consideratae cum aliquibus circumstantiis, statim naturali ingenij lumine innotescunt omnibus: cuiusmodi est propositio. Quod faciendum sit rerum diuisio, ut quisque proprium aliquid habeat. Si enim haec secundum se, & absolute consideretur, quid de ea tenendum sit lumen naturale non ostendit, ut experientia patet. Sin autem consideretur cum circumstantia, quod res conferentur hominum industriis; & quae sunt communia res semper negligantur ab hominibus: ea statim apparet approbanda. Eiusmodi quoque est propositio. Quod fieri debeant emptiones, & venditiones. De ea, secundum se absolute est nihil lolo naturali lumine statim patet; posita verò circumstantia, quod inter homines alij abundant rebus, quibus alij egeant, & contra, alij egeant rebus, quibus alij abundant, manifestè nota redditur. Inde enim apparet necessarias esse rerum permutationes, quae quoniam facile fieri nequeunt, cum plerumque is, qui vnam tantum rem habet, quam permutare possit, multas egeat; manifestum est institutas fuisse emptiones, & venditiones per quas pecunia, quae omnium rerum pignus, seruitur permutationi cui quacumque re, qua egeremus.

Quartus gradus est earum propositionum practicarum, quae obscurae quidem sunt ex se, sed nobis possunt naturali lumine ex aliquibus circumstantiis certò innotescere, non tamen facile; eo quod tales circumstantiae, non occurrant omnibus, nec nisi longiore discursu, possit haberi earum notitia. Quae de causa solent id genus propositiones dici notae solis prudentibus. Tales sunt: nullum modo licitum esse, ex mutuo datà pecunià lucrum aliquod reportare. Non esse licitum mentiri, ne quidem ad liberandum innocentem à morte. Diligendos esse inimicos.

Quintus gradus est earum propositionum, quae non possunt certò, sed solum probabiliter colligi ex principiis notis naturali lumine: ut Remp. gubernandam potius esse per vnum, quam per plures. Regem potius nasci debere, quam eligi.

Sextus, & postremus gradus est earum propositionum, quae sunt legis naturae determinationes quaedam ad certum modum, vel tempus: ut lex ciuilis de suspendendo fure, est quoad modum determinatio legis naturalis, quod fures afficiendi sunt supplicio. Et lex Ecclesiastica de Missa audienda, de qua abstinendo ab opere feruili die festo; est quoad tempus, determinatio legis naturalis; quod constituendum sit aliquod tempus ad publicum Dei cultum. Ceterum lex naturalis propriae dicta constituitur tantum ex duorum primorum graduum propositionibus: sicut & lex humana propriae dicta, tantum ex propositionibus duorum vltimorum graduum.

De propositionibus constituentibus ius gentium.

SECTIO III.

40. Quae verò sunt duorum mediorum ut attingit D. Thomas 1.2. quæst. 95. art. 4. & 2.2. quæst. 57. art. 3. constituunt ius gentium: quod tanquam species, comprehenditur quidè lege naturali, prout ipsa generaliter dicitur de omni propositione practica, quae naturali rationis lumine certò innotescit: se ab eadem proprie, & specialiter sumpta, distinguitur in hoc; quod lex naturalis sit de iis, quae secundum absolutam suam rationem: & ius gentium, de iis quae secundum circumstantias suas considerata, naturali ingenij lumine conuenientia esse, certò iudicantur: ut bellum esse gerendum, si Republicam saluam volumus, quam hostes euertere parant. Item ex D. Thoma locis citatis, ius ipsum gentium ponitur quidem species legis humanae, prout haec dicitur generaliter de omni propositione practica, quae cum non sit de se nota; humana ratiocinatione, & solertia indiget per quam ex circumstantiis veritas ipsius ostendatur. Distinguitur autem ab eadem sumpta proprie, & specialiter; eo quod taliter sum-

praestant in propositionibus practicis, quae innotescunt ex circumstantiis tantummodo particularibus, ac pertinentibus propriae ad unam tantummodo civitatem, vel provinciam, vel regnum: cum ius gentium consistat proprie in propositionibus practicis, quas circumstantiae generales, seu gentibus omnibus communes, manifestant: qualis est necessitas permutandi res ad subveniendum indigentiae humanae: ostendens quod fieri debeant emptiones, & venditiones.

Ex quibus licet intelligere ius gentium dici, non quod ad illud constituendum omnes gentes conveniant; sed quod recipiatur ab omnibus gentibus; ratione illud ubique terrarum, simili modo, similiq; de causa comprobante, ac dicente. Licet etiam intelligere ius gentium nec naturale, nec humanum absolute esse: sed inter utrumque medium, quia natura illud non dicitur absolute, sed suppositum a aliqua circumstantia, praesertim suis, quem homines sua voluntate sibi proponunt. Neque pendet ex sola hominum voluntate, quia supposito sine, quem voluntas ipsa praestituit; na ura illud perinde dicitur ac ius naturale. Hoc igitur discrimine inter ius naturale, gentium, & humanum distinguuntur: quod primum absolute, & secundum ex suppositione alicuius circumstantiae communis, notum sit: & id eo apud omnes homines idem sit: verum vero ex particularibus circumstantiis loci, temporis, personarum diiudicetur. Vnde fit ut non idem, sed varium sit apud varias gentes, pro varia qualitate locorum, temporum, & personarum.

Discrimen vero illud quo in lege prima ff. De iust. & iure, ius gentium a naturali distinguitur, quod illud sit humani generis proprium: ut Deum esse colendum, obtemperandum esse parentibus. Hoc vero, sic omnium animalium commune, ut vitam propriam conservandam esse, liberos esse educandos. Illud inquam, discrimen non admodum placet, quia secundum ipsum, praecipua Decalogi, aliaque omnia, quae secundum hominis inclinationem propriam ratio dicitur, ut honeste vivendum esse, dici deberent iuris gentium, quod videtur absurdum esse.

CAPVT V.

De obligatione Legis naturalis.

SVMMARIVM.

- 41 Lex naturalis, sicut & positiva praecipit, prohibet, punis, & permittit.
- 42 Lex naturalis praecipiendo, ac prohibendo, obligat in conscientia omnes homines ratione vrentes.
- 43 Legem naturalem immutabilem esse, intelligendum est cum triplicis restrictione.
- 44 Nulla est exemptio a lege naturali, per eius abrogationem.
- 45 Aliqua esse, potest per declarationem: & quomodo.
- 46 Nulla esse, potest per dispensationem proprie dictam.
- 47 Aliqua esse potest per dispensationem impropiam: & qua ratione.

Quod ad iudicandum de peccatis potissimum spectatur in lege, est obligatio: ratione cuius ille peccat, qui praescriptum illius transgreditur. Ut autem intelligatur quoniam obligatio sit legis naturalis aduertendum est, eam per propositiones practicas ex quibus constituitur, exercere legis officia de quibus sub finem praecedentis tractatus egimus.

Quomodo lex naturalis exercet legis officia.

SECTIO I.

Primum enim praecipit multa honesta, secundò vetat omnia turpia. Multa honesta dico, non autem omnia: quia etsi generalissima propositio: Bonum est sectandum, & malum fugiendum, imponat obligationem; ut si nobis sit moraliter operandum, operemur bene & conuenienter rationi: non autem male & contra rationem: quae operatio bona ac conueniens rationi, eadem sit quae virtutis, atque honesta: operatioque mala & rationi contraria, sit eadem quae vitij ac turpis. Nihilominus non ut omnis actio vitij in particulari prohibita est lege naturali: ita omnis actio virtutis in speciali

praecipit eadem lege, quemadmodum notat D. Thomas 1. 2. q. 94. art. 3. Et manifestum est ex eo, quod multae actiones virtutis, ut perpetuae castitatis, paupertatis voluntariae, & quaedam aliae in ipsa etiam sacra Scriptura posita, sint in consilio: quod sequi, vel non sequi relinquitur libere. Deinde quae sunt quaedam actiones virtutum, quas ex praecipito humano suscipimus, ut ieiunium Quadragesimale & ad quas eo sublato nemo se adstringi iudicaret: vnde patet, non omnem quod est secundum rationem, seu ex virtute censeri debere in praecipito esse: sed nonnunquam tantum esse in consilio: quod qua ratione discerni possit intelligetur perdicenda in seq. 16. cum agitur de discrimine inter praecipitum & consilium.

Tertio lex naturalis punit suos transgressores remorsu conscientiae, seu voluntatis tristitia proveniente ex testimonio, & accusatione propriae conscientiae murmurantis aduersus eam: eo quod in malum consenserit: iuxta illud Apost. ad Rom. 2. Ostendunt opus legis scriptum in cordibus suis, testimonium reddente illis conscientia ipsorum; & inter se inuicem cogitationum accusantium, aut etiam defendentium. Patrem d. permittit indifferentia, diciturque minora mala posse a Magistratibus tolerari, ad vitanda maiora.

Quod Lex naturalis obliget omnes homines ratione vrentes.

SECTIO II.

Quod autem lex naturalis praecipiat, & prohibendo obliget in conscientia, illiusque transgressio peccatum non modo veniale esse possit, sed etiam mortale, patet ex ca. 1. Epist. ad Rom. cum dicitur: Tradidit eos Deus in reprobum sensum, ut faciant quae non conueniunt, &c. Qui cum iustitiam Dei cognouissent, non intellexerunt, quoniam qui talia agunt digni sunt morte.] E. Galat. 5. Manifesta sunt opera carnis, quae sunt fornicatio, &c. quae praedico vobis sicut praedixi, quoniam qui talia agunt regnum Dei non consequentur.] Obliga vero lex naturalis omnes homines ratione vrentes cuiuscumque conditionis sint, & ubicumque agant: quoniam ut natura in omnibus hominibus eadem est, sic & lex naturalis eadem est apud omnes homines. A quae ut lex humana, quia ponitur hominum voluntate, de se mutabilis est apud diuersas gentes: immo & apud eandem diuersis temporibus, diuersa inuenitur: pro iudiciorum, & voluntatum diuersitate, quae facile contingit hominibus. Sic etiam lex naturalis, quia instituta est a natura constanti, ac semper sibi simili, immutabilis est; nec pro varietate personarum, locorum, aut temporum variatur: hocque est quod dicitur, in initio dicitur ius naturale non variari tempore, sed permanere semper immutabile.

Quod tamen iuxta doctrinam quam D. Thomas habet 1. 2. quest. 94. art. 4. 5. & 6. intelligendum est primò de variatione facta per detractionem, quae si sic subtrahatur aliquid, ut ipsum amplius non sit legis naturalis cum; an euerit. Alioqui enim ipsam variari per additionem, non est incommodum. Nam, ut multa ei addi possunt ad vitam humanam moderandam (sicut addita est lex positiva iam diuina quam humana) non tamen quae contra eam sint; etiam si praeter eam esse possint; ut matrimonij clandestini invaliditatio, quam Conc. Trident. indixit, sess. 24. De reform. matrimonij cap. 1. est quidem praeter legem naturalem, statuentem quod de le licita sit maris, & foeminae mixtio: non est tamen contra eam, quia non euerit illam: sicut & artem suppeditae vestes homini, est quidem praeter naturam institutum, quae fecit hominem nudum: non est tamen contra, quia inde non eueritur tale institutum.

Intelligendum est secundò, de lege naturali, ratione suam: nam ratione hominum variari, seu non eodem modo retineri ab omnibus hominibus, contingere potest. Ex aliqua enim tarditate ingenij, aut mala persuasione, aut deprauata consuetudine, ac corruptis affectibus, sic hallucinari possunt aliqui; ut non teneant pro naturali legis praescripto, id quod ipsa praescribit: immo potius teneant illius contrarium: ut accidit eis, qui ex cap. 1. Epist. ad Rom. traditi in reprobum sensum, non sunt auerlati peccata, quae manifeste sunt contra naturam. Accidit etiam Lacedaemonibus, qui auctore Plutar-